

บทคัดย่อ

การจัดทำวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการและศักยภาพของชุมชน ในการจัดการเรียนการสอน และแนวทางการบูรณาการหลักสูตรแกนกลางกับความต้องการของท้องถิ่น โดยการมีส่วนร่วมจากหลายๆฝ่ายอันประกอบไปด้วยคณะครู นักเรียน ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชนและผู้รู้/ครูภูมิปัญญา ที่อยู่ในพื้นที่เขตบริการโรงเรียนอนุบาลเมืองเชียงราย 11 หมู่บ้าน โดยใช้วิธีการสำรวจด้วยแบบสอบถาม ข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพ ความต้องการของผู้ปกครองที่มีต่อโรงเรียน การกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ การสร้างความเข้าใจร่วมกันในเรื่องอัตรา 70 / 30 ของหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรท้องถิ่น ทำการจัดแบ่งคณะทำงานตามกลุ่มสาระ 8 สาระการเรียนรู้ เพื่อตรวจสอบหน่วยการเรียนรู้ตามผังมโนทัศน์ของหลักสูตรแกนกลาง เพื่อพัฒนาหลักสูตรให้เป็นไปตามความต้องการของชุมชน ประมวลสภาพความต้องการและศักยภาพของชุมชนเพื่อนำไปจัดทำเป็นร่างหลักสูตรสถานศึกษาที่บูรณาการกับความต้องการของท้องถิ่นได้ หน่วยการเรียนรู้เป็นสาระเพิ่ม (30%) ของท้องถิ่น และจัดเวทีชาวบ้านเพื่อร่วมตรวจสอบร่างหลักสูตรสถานศึกษาที่บูรณาการระหว่างหลักสูตรและแนวจัดการเรียนการสอนให้ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นผู้ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมและรับข้อตกลงร่วมกัน ทำการแก้ไขหลักสูตรให้สมบูรณ์ และคณะครูผู้สอนร่วมกับภูมิปัญญา / ผู้รู้ในท้องถิ่น และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องช่วยกันจัดทำแผนการสอน สร้างกฎกติกาในการจัดการเรียนการสอนร่วมกัน เพื่อทดลองสอนจริง ในภาคเรียนที่ 2 ปี 2546 ในระดับชั้น ป.1 และ ป. 4

และผลจากการดำเนินงานทดลองใช้หลักสูตรพบว่า ท้องถิ่นมีความพร้อมที่จะมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และร่วมจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คณะครูได้เรียนรู้ในกระบวนการวิจัยหลักสูตร และสามารถพัฒนาหลักสูตรที่เชื่อมโยงกับหลักสูตรแกนกลางกับหลักสูตรท้องถิ่นได้ และยังสามารถทำแผนการสอน นำแผนการสอนไปใช้จริงในชั้นเรียนกับผู้รู้ ครูภูมิปัญญาในท้องถิ่นได้ นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง และได้เรียนรู้โดยบูรณาการกับชีวิตจริง คือได้รับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ จากการเรียนรู้กับผู้รู้ ครูภูมิปัญญา ได้ฝึกปฏิบัติตามแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น ทำให้นักเรียนสนุกกับการเรียน เกิดความร่วมมือระหว่างชุมชนกับโรงเรียน การร่วมกันจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่บูรณาการกับความต้องการกับท้องถิ่นทำให้ชุมชนมีความเข้าใจในการจัดการศึกษามากขึ้น สามารถเข้ามาช่วยจัดการเรียนการสอน ร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษา กระตุ้นให้ครูพัฒนาตนเอง ครูภูมิปัญญาเกิดความภาคภูมิใจที่ได้รับการยอมรับจากครูและนักเรียน